

**ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҶТИМОИИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025, ш. Душанбе, к. Шевченко 69. Тел: (+992 372) 21 18 35 факс: (+992 372) 21 75 25

ФАРМОИШ

аз «06» 02 с. 2020

№ 59

ш. Душанбе

Оид ба таҳкими назорати эпидемиологии
сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Бо мақсади ташкил ва пурзӯр намудани назорати эпидемиологии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи Кодекси тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 майи соли 2017, таҳти № 1413 тасдиқ карда шудааст, тибқи банди 10-и Низомномаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2014, №148 тасдиқ шудааст,

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Дастурамал “Оид ба фаъолияти гурӯҳҳои мобилии зудамал бо мақсади пешгирии воридшавӣ ва паҳншавии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” тасдиқ карда шавад (замимаи 1).

2. Рӯйхати гурӯҳҳои мобилии зудамал бо мақсади пешгирии воридшавӣ ва паҳншавии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шавад (замимаи 2).

3. Ҳамоҳангсозии фаъолияти гурӯҳҳои мобилии зудамал бо мақсади пешгирии воридшавӣ ва паҳншавии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммаи директори Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон (Алиев С.П.) вогузор карда шавад.

4. Ба Алиев С.П. - директори Муассисаи давлатии “Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон” супориш дода шавад:

- чихати таъмини муассисаҳои табобатӣю профилактикӣ бо дастурамали тасдиқшуда дар якҷоягӣ бо Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ ва шарикон оид ба рушд чораҳои зарурӣ андешад.

- барои баланд бардоштани савияи дониши гурӯҳҳои мобилии зудамал доир ба Дастурамал “Оид ба фаъолияти гурӯҳҳои мобилии зудамал бо мақсади пешгирии воридшавӣ ва паҳншавии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар якҷоягӣ бо Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ ва шарикон оид ба рушд дар минтақаҳои

ҷумхури машваратҳои омӯзиши ташкил намуда, дар давоми семоҳаи аввали соли 2020 гузаронад.

5. Ба Холназар Б. – директори Муассисаи давлатии “Озмоишгоҳи миллии референсӣ” супориш дода шавад, ки барои фаъолияти Гурӯҳи мобилии зудамал бо мақсади пешгирии воридшавӣ ва паҳншавии сирояти коронавируси нави 2019-nCoV дар сатҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон гурӯҳро бо мошини мобилии зудамал, маводи техникӣ барои фавран ба мавзёҳо рафтан, маҷмӯи либосҳои муҳофизатӣ (дастпӯшакҳо, ниқобҳои муҳофизатӣ, хилъат ва ғ), борҷома бо асбобҳои зарурӣ, контейнерҳо, яхдон барои дастрас намудани пробиркаҳо бо намунаҳои вирусҳо (корунавируси нави 2019-nCoV) ва дигар таъмин намояд.

6. Ба Каримзода Х. – директори Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи миллии тандурустии ҷамъиятӣ» супориш дода шавад, ки ташхисгоҳҳои Озмоишгоҳро барои гузаронидани таҳқиқотҳои намунаи маводҳои воридшуда гумонбар ба сирояти коронавируси нави 2019-nCoV омода намояд.

7. Руйхати навбатдорони шабонарӯзии муваққатӣ дар марҳилаи паҳншавии сирояти коронавируси нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби табибони вирусологҳои муассисаҳои тиббӣ-профилактикии сохторҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташхисгоҳҳои Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи миллии тандурустии ҷамъиятӣ» тасдиқ карда шавад (замимаи 3).

8. Ба сардорони раёсату шуъбаҳои Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, сардорони Раёсатҳои назорати давлатии санитарияю эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, раёсатҳои тандурустии мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлон ва Сугд, шаҳри Душанбе, роҳбарони муассисаҳои тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумхури, муассисаҳои ҷумҳуриявии табобатию пешгирӣ ва илмию таълимии соҳа супориш дода шавад, ки барои амалишавии чораҳои таҳкими назорати эпидемиологии сирояти коронавируси нави 2019-nCoV мусоидат намоянд.

9. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини якум ва муовинони вазир вогузор карда шавад.

Вазир

Н. Олимзода

ДУРУСТ

Дастурамал

“Оид ба фаъолияти гурӯҳҳои мобилии зудамал бо мақсади пешгирии
воридшавӣ ва паҳншавии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон”

Дар вақти авҷгирии беморӣ гумонбар мешавад, гуруҳҳои мобилии зудамалкунанда дар минтақае, ки эҳтимолияти ба вучудоии авҷгирии беморӣ дар назар аст, ҷойгир менамояд. Шаш (6) гурӯҳи мобилии зудамалкунанда ҷойгиранд дар:

- ❖ Душанбе;
- ❖ Ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ;
- ❖ Бохтар, бо фарогирии минтақаи Бохтари вилояти Хатлон;
- ❖ Кӯлоб, бо фарогирии минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон;
- ❖ Хучанд, бо фарогирии вилояти Суғд;
- ❖ Хоруғ, бо фарогирии вилояти ВМКБ;

Гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда аз мутахассисони зерин иборатанд:

- ❖ Эпидемиолог (1 ё 2);
- ❖ Сироятшинос (1);
- ❖ Мутахассиси ташхисгоҳ (1);
- ❖ Мутахассис-таъминотчӣ (1);
- ❖ Ронанда(1);

1. Ҷӯдадорҳои гурӯҳҳои зудамалкунанда.

Вақте, ки огоҳнома оиди гумонбарии ходисаи сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар одам ё ин, ки дар вақти авҷгирии беморӣ дар одам гирифта мешавад, гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда фавран чораҷӯӣ мекунанд. Таҳти роҳбарии Алиев С.П. – директори Муассисаи давлатии “Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон” онҳо дар ҳамон минтақа ҷойгир карда мешаванд.

Гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда маълумотномаро оиди эҳтимолияти ходисаи сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар одам чамбоварӣ намуда, чораҳоро оиди пурзӯр намудани назорати эпидемиологӣ дар ҳамон минтақа меандешанд.

Омӯзиши фаврии ходисаи сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV зарур ва муҳим аст, барои ба даст овардани мақсадҳои зерин:

❖ Тасдиқи ташхиси бемории сирояти коронавируси нави 2019-nCoV.

❖ Паст намудани сатҳи беморӣ ва фавт бо тарзи фаврӣ дарёфт намудан, ҷудогардонӣ, табобат ва пеш гирифтани роҳи алоқа бо бемор.

❖ Паст намудани паҳншавии оянда бо роҳи дарёфти потенциалии ҳодиса дар одам ва ё ин, ки манбаъҳои табиӣ сироят, омилҳои хавфи сироятёбӣ ва татбиқи чораҳои зарурии мубориза бар зидди беморӣ. Бо иловаи нобудсозии дастаи паррандаҳои сироятёфта, безараргардонии муҳити атроф, инчунин кор бо сафарбаркунии иҷтимоӣ ва коммуникатсионӣ.

❖ Муайян намудани зиёдшавии хавфи сирояти коронавируси нави 2019-nCoV чун исботи зиёд гардидани таъсирнокии гузариш аз одам ба одам.

❖ Муайян намудани шарҳи эпидемиологӣ, клиникӣ ва вирусологии ҳодиса, бо иловаи тарзи гузариш ва ташхиси беморӣ, ба вучудоии аломат ва амали табобат.

❖ Таъмини сари вақтии иваз намудани маълумотҳо дар байни духтурони муолиҷавӣ, таҳқиқгарони тандурустии умумӣ, инчунин кормандони давлатӣ, барои татбиқи критерияҳои ахборотиву андешидани ҳулосаҳо дар сатҳи миллӣ ва байналхалқӣ ҳангоми гузаронидани тадқиқи беморӣ.

2. Таҳқиқоти авҷгирии беморӣ

Гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда аввалан дар маҳали ҷуғрофӣ бо роҳи назорати эпидемиологӣ, ҳамаи муассисаҳои тандурустиро аз назар мегузаронанд.

Дар вақти авҷгирии беморӣ дар байни аҳоли, гурӯҳҳои мобилии зудамалкунада аз духтурони табобатӣ ва кормандони муассисаҳои табобатӣ аз ҳамаи ҳодисаҳои гумонбарӣ ба бемории сирояти коронавируси нави 2019-nCoV, пурсон мешаванд. Аломатҳои асосии бемории 2019-nCoV: ҳарорати бадан ($>38^{\circ}\text{C}$), инчунин сабаби таби баланд ва аломатҳои респираторӣ (хастагӣ, сулфа бо миқдори ками балғам), ё ин, ки дар баробари рушди беморӣ дар баъзе беморон (тақрибан 15%) аломатҳои ба монанди нафастангӣ (диспноэ) пайдо мешаванд. Ҳарорати бадан дар зиёда аз 90% беморон, сулфай хушк - тақрибан дар 80%, фишурдашавии сина - дар зиёда аз 20% беморон ба қайд гирифта мешавад.

Агар аллакай оиди ҳодисаи гумонбарӣ ба сирояти коронавируси нави 2019-nCoV дар муассисаи тиббӣ хабар расонида шуда бошад, онгоҳ гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда чунин амал мекунанд:

❖ Бо ҳамаи ҳодисҳои гумонбаршуда ва аъзои оилаи онҳо суҳбат намуда. Намунаи ҳисоботиро оиди ҳодиса (ду нусха, ниг.Замимаи I) бо бемор, аъзои оила ё ин, ки ҳамсояш пур менамояд. Як нусха ба Раёсати назорати давлатии санитарияу эпидемиологии вилоят ва як нусха ба Душанбе ба Муассисаи давлатии Сарраёсати назорати давлатии

санитарию эпидемиологии Хадаматии назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли раво карда мешавад.

❖ Намунҳо аз ҳодисаҳои гумонбаршуда гирифта мешаванд. Мутахассис озмоишгоҳ вазирад аст, ки намунаҳои мувофиқи қоида ва амал гирифта, қоидаҳои ирсол намудани намунаро риоя намояд. Намунаҳои нусхаҳои озмоишгоҳ (ниг. Замимаи I) пур карда шуда ба Озмоишгоҳи санитарию эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, ҳамроҳи намунаҳои таҳлили аз бемор гирифташуда фирстонда мешавад.

❖ Баъди он, ки нусхаҳои ҳисобот оиди ҳодиса ба сатҳи миллии фиристода шуд, гурӯҳҳои мобилии зудамал бояд ба ҳамроҳангсози (Бобоназаров И.М., сардори Саррӯсати назорати давлатии санитарию эпидемиологӣ) дар тамос шуда, оғоз намудани таҳқиқоти пурраро мувофиқа менамоянд. Таҳқиқоти пурра дар бар мегирад ҳудо намудани ҳамаи дар алоқа будагон, рафта ба минтақаҳои эҳтимолии сироятёфташуда.

2. Муайян намудани аҳолии дар зерӣ хавф қарор доштаи ҷамъият ё ин, ки муассисаи тиббӣ

Назорати дар алоқабудагон бо бемор бояд ба шахсоне гузаронида шавад, ки онҳо алоқаи наздик бо бемор (мисол, бо маводҳои худмуҳофизатӣ таъмин набуданд) доштанд, алоқа дар рӯзи аввал то гузаштани 14 рӯзи саршавии пайдо гардидани аломатҳои беморӣ дар бемор. Онҳое, ки худро баъди 7 рӯзи алоқаи охири саломат ҳис мекунанд, онҳоро метавонем сироят ноёфта шуморем. Маълумот оиди алоқаи зич метавон, бо роҳи суҳбат бо бемор, аъзои оила, ҳамкор ё н, ки ҳамсинф ва ғайра, ки медонанд, бемор ба чи машғул буд ва ба наздикӣ ба кучо рафта буд.

Қор бо назорати дар алоқа будагон зарур аст, агар бемор дар алоқаи зиёд буд, ё ин, ки дар алоқа бо қисми ками одамон буд. Дар ин ҳолат, зарур мебошад диққатро ба он алоқаҳои ҷалб намоем, ки хавфи зиёд ва сироятёбии беандоза доштанд. Омилҳои, ки барои ҳудо намудани дар алоқа будагон истифода бурда мешаванд:

❖ Эҳтимолияти бемории сирояти коронавируси нави 2019-nCoV дар бемор (мисол, алоқа бо тасдиқкардашуда ё ин, ки ҳодисаи эҳтимоли);

❖ Давомнокӣ, алоқаи худудӣ инчунин қарор доштан дар зерӣ таъсири зиёди омилҳои гузариш (мисол, кормандони тиб, алоқа дар хона, хоб ва хурду хӯрок дар як хона, он шахсоне, ки нигоҳубинии бемор дар бистар машғул буданд);

❖ Эҳтимолияти гузариш аз одам ба одам ва алоқа бо бемор.

❖

3.1. Фаъол пайдо намудани ҳодиса

Барои пешгии ва мубориза бо беморӣ, кӯшиши пайдо намудани ҳодисаҳои иловагӣ, ки дар алоқаи зич набуданд, бениҳоят зарур аст. Пайдо намудани фаъоли ҳодиса диққатро ҷалб мекунад ба:

❖ Он одамоне, ки метавонанд сироя ёбанд аз ҳамон манбаъе, ки бемори ба қайд гирифта ёфт гардида буд;

❖ Он одамоне, ки бо бемории номуайяни шадиди роҳҳои нафаси қисми поёнии роҳҳои нафас бо таби баланд ва ҳодисаҳои фавт аз бемориҳои номуайяни шадиди роҳҳои нафас бо таби баланд.

Ҳодисаро дар он минтақаҳое, ки таҳқиқот бо тарзи хона ба хона ва ё ин, ки таҳқиқоти муассисаҳои тиббӣ, ҷустуҷу намудан лозим.

3.2. Пешгирӣ баъди тасдиқи сироятёбӣ

Ҳамаи ҳодисаҳои гумонбаршуда, ки ҳангоми таҳқиқи дар алоқабудагон ва ё ин, ки ҳангоми пайдокунии фаъол дарёфт карда шудаанд.

4. Ҷамъоварии намуни намуна ва кор бо намунаҳо

Намунаҳои озмоиши бояд, бо тартиби чоригардида дар қуттиҳои махсуси хуноки дастӣ ҷо ба ҷо гузошта шуда, ба Душанбе ба Озмоишгоҳи санитарӣ эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва Озмоишгоҳи вирусологии Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон ирсол карда шаванд. Онҳо бояд, дар муддати 24 соати баъди гирифтани намуна аз ҳодисаи гумонбаршуда ба озмоишгоҳ расонида шаванд. Барои ин бояд пешакӣ таъминотчиро барои ирсол намудани намуна тайёр намоеянд.

5. Таҷҳизот барои гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда

Гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда бо чунин маводҳо таъмин намуда мешаванд:

❖ Воситаи алоқа ба аъзоёни гурӯҳҳои мобилии зудамалкунанда, барои ба тамос баромадан дар ҳама мавриди рӯз ва ҳафта.

❖ Таҷҳизот барои муҳофизати худ, инчунин борҷома бо асбобҳои зарурӣ барои гузаронидани тадқиқ.

❖ Таъминоти маводи техникӣ барои фавран ба мавзеъҳо рафтан, инчунин ҷой барои ҷойгиршавӣ дар вақти гузаронидани тадқиқ.

❖ Яхдон барои дастрас намудани пробиркаҳо бо намунаҳои вирусҳо (коронавируси нави 2019-nCoV).

❖ Ҷой дар як қатор анборҳо, ки он ҷо дар яхистехсолкунанда барои ҳалтачаҳои ях дар контейнер, гузошта шудааст.

Дар натиҷа, дастрас будани маводҳо (мисол, маводҳои зиддивирӯсӣ) барои табобати аҳоли.

6. Озмоишгоҳи санитарӣ эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва Озмоишгоҳи вирусологии

Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон

Ҳамаи намунаҳои ташҳис бояд ба Душанбе ба Озмоишгоҳи санитарӣ эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва Озмоишгоҳи вирусологии Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон ирсол намуда шаванд. Озмоишгоҳи

санитарию эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва Озмоишгоҳи вирусологии Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон вазифадор астанд ба:

1.Таҳлили ҳамаи намунаҳои, воридшуда барои таҳлили коронавируси нави 2019-nCoV ба амал омадааст

- Молишак аз ҳалқ;
- Молишак аз бинӣ;
- Намунаҳои серологӣ;
- Намунаҳои бофтагӣ;

2.Ҳамаи таҳлилҳоро ба воситаи Ҳамоҳангсози сирояти коронавируси нави 2019-nCoV тасдиқ намуда, ба роҳҳои занг задан, факс ё ин, ки почтаи электронӣ ба дастаҳои мобилии зудамал хабар медиҳад. Ва онҳо инро ба роҳбарон, муассисаҳо ва беморхонаҳои маҳаллӣ мерасонанд.

3.Натиҷаҳои мусбӣ ва манфии намунаҳоро ба Озмоишгоҳҳои Роспотребнадзори Федератсияи Руссия (ФБУН "Государственный научный центр вирусологии и биотехнологии "Вектор" Роспотребнадзора в г.Новосибирске РФ (Пьянков Олег Викторович, тел: +79137089156, +79139449560) или ФКУЗ «Противочумный центр» Роспотребнадзора в г.Москве РФ (Лопатин Антон Александрович, тел: +79175511271, электронный адрес: apc@gsen.ru), ки яқҷоягӣ ҳамкорӣ менамоянд, барои тасдиқ намудан ирсол менамоянд.

1.Шахси масъули Озмоишгоҳи санитария эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли ва тамосҳои ӯ:

Ном ва номи падар: Зокирова Нигина
Телефони корӣ: (+992 37) 227 49 47
Телефони мобилӣ: (+992) 988 15 84 85
Почтаи электронӣ:

2.Шахси масъули Озмоишгоҳи вирусологии Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон ва тамосҳои ӯ:

Ном ва номи падар: Фарида Тишкова
Телефони корӣ: (+992 37) 221 10 81
Телефони мобилӣ: (+992) 90 780 77 99
Почтаи электронӣ: ftishkova@gmail.com

7. Маводҳои худмуҳофизатӣ

Ҳамаи дастаҳои мобилии зудамал бояд, бо маводҳои худмуҳофизатӣ таъмин карда шуда бошанд. Маводҳои худмуҳофизатӣ пеш аз ҳама барои таъмини беҳатарии шахсӣ дар вақти гузаронидани тадқиқ ва пурзӯр намудани назорати эпидемиологӣ истифода бурда мешаванд. Ин маводҳо инчунин дар муассисаҳои табобатӣ дар вақти сару кор ва муолиҷаи беморони сирояти коронавируси нави 2019-nCoV лозим мешаванд. Ҳамчунон маводҳои худмуҳофизатӣ дар вақти мубориза бо дигар сироятҳо (мисол, стандартҳо, тамос, алоқа, қатра ва эҳтиёткорӣ аз сирояти ҳавоӣ) ва беҳдошти пурраи дастҳо.

Маводҳои худмуҳофизатӣ чузъи чудонашавандаи кори чузъӣ барои мубориза бо сироятҳо ҳастанд ва компоненти муҳими пешгирӣ ва мубориза барои паст намудани хавфи сироятёбӣ аз сироятҳои барои саломатӣ зараровар аз ҷумла сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар муассисаҳои тиббӣ равона карда шуданд. Лекин истифодаи маводҳои худмуҳофизатӣ худ ба худ сади роҳи гирифтор шуданро ба ягон микроорганиزمии бемориоварро дар давоми сару кор бо бемор намегирад. Мутобиқати истифодаи эҳтиёкорӣ, ки дар мубориза дар зидди беморӣ тавсия дода шудааст, мавқеъи муҳимро дарпешгирии эҳтимолияти гузаштани сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV ва дигар сироятҳо ба корманди тибб, бемор ва аёдаткунандагон, ишғол менамояд.

Маводҳои худмуҳофизатӣ аз дастпӯшак, муҳофизати рӯй, ҳилъат ва мавҷуи либосҳои муҳофизатӣ иборат мебошанд.

7.1 Дастпӯшакҳо

Дастпӯшакҳо бо се сабаби асосӣ дар муассисаҳои таъботӣ истифода бурда мешаванд:

1. Дастпӯшакҳо барои, ташкил намудани монеа ва пешгирии ифлос шавии даст ҳангоми сару кор намудан бо хун, моеъҳои организм, секресиҳо, экскресиҳо, пардаҳои луобӣ ва пӯст бо захм, осеб пӯшида мешаванд.

2. Дастпӯшакҳо барои, нигоҳ доштани гузариши барангезандаҳои дар дасти корманди тибб мавҷуд буда, ба бемор дар вақти гузаронидани яғонамалёт, нигоҳу бини бемор, расидан ба пардаҳои луобӣ пӯст ва осеб, захм пӯшида мешаванд.

3. Дастпӯшакҳо барои, паст гардонидани эҳтимолияти дасти ифлос гардидаи корманди тибб аз барангезандаҳои дигар бемор ё ин ки формитҳо ба дигар бемор нагузаштан пӯшида мешаванд. Дар чунин маврид дар фосилаи байни аз назар гузаронии як бемор бо бемори дигар, дастпӯшакҳоро иваз намуда, баъди кашидани онҳо дастҳоро шуштан лозим.

Эзоҳ: пӯшидани дастпӯшакҳо истифодаи хатмии беҳдошти дастро иваз намуда наметавонад.

7.2 Муҳофизати рӯй

Муҳофизати рӯй аз ниқоби ҷарроҳӣ ё ин ки амалётӣ, респиратори микроразраҳо, айнак ва ниқобҳои муҳофизатӣ иборат аст. Барои ба вучуд овардани монеаи муҳофизатӣ дар алоҳидагӣ (баъзан) ва ё ин ки як чоя бо ҳамдигар, намудҳои гуногуни ниқоб, айнакҳои муҳофизатӣ ва ниқобҳо барои муҳофизати рӯй пӯшида мешаванд. Ниқобе, ки бинӣ ва даҳонро мепӯшонад инчунин айнак ё ин ки ниқоби муҳофизатии рӯй, дар вақти сару кор бо беморе, ки эҳтимолияти пошидан вучуд дорад, аз ҷумла пошидани хун, моеъ, секретсия барои муҳофизати чашм, бинӣ ва даҳон аз барангезандаи бемориовар аз ҷониби корманди тибб ҳангоми тамос бо бемор пӯшида мешавад.

Ниқоби ҷарроҳӣ, асосан дар вақти муҳофизат аз қатраҳои калони зарраҳои барангезанда, ки дар вақти тамоси наздик (то 3 фут) аз шахси сироятиёфта, ки аҳса ва сулфа мезанад пӯшида мешавад.

Вале ниқобҳои ҷарроҳи метавонанд барои пешгирии нафаскашии ядроҳои қатрамонанд, нокифоя бошанд, бинобарҳамин истифодаи респиратори нобудкунандаи ин заррачаҳо тавсия дода мешавад.

Аз рӯи сохт респираторҳои муҳофизат аз заррачаҳо иборат аз чангкашак буда (муҳофизат ан чанг, заррачаҳо), заррачаҳои саҳт дар ҳаво\бӯӣ ё ин ки респиратор-филтр аз заррачаҳои баландтаъсир дар ҳаво, дорои сертификат аз ҷониби институти Милли беҳатарии техникӣ ва саломатӣ ё ин ки Иттиҳоди Аврупо мебошад. Бо ҳамин мақсад дастурамали пешниҳод гардида респиратори муҳофизат аз заррачаҳоро ҳамчун таҷҳизоти сертификатонидашудаи №95 институти Милли беҳатарии техникӣ ва саломатӣ шуморида, FFP2 сертификатонидашудаи Иттиҳоди Аврупо ё ин ки онҳо сатҳи минималии муҳофизати респираторӣро ташкил дода, барои корманди тиббе, ки бо дастгоҳҳои аэрозолӣ сару кор доранд тавсия медиҳад.

7.3 Ҳилъат ва маҷмӯи либосҳои муҳофизатӣ

Ҳилъат ва маҷмӯи либосҳои муҳофизатӣ ҳамчун монеаи муҳофизатӣ ва паст намудани эҳтимолияти гузариши микроорганизмҳо, дар муассисаҳои тибби пӯшида мешаванд.

Ҳилъат ва маҷмӯи либосҳои муҳофизатӣ, сару либос инчунин пӯсти тиббро аз ҳавфи олудашавии пошхӯрии хун ва дигар моеъҳои бадани шахси бемор муҳофизат менамояд. Нигоҳу бини махсус ба ҳилъатҳо лозим аст, онҳо бояд аз матоъи тар нашаванд ва ногузаронанда аз моеъҳо блшанд. Рӯйпӯши махсус барои пойафзол ё ин ки кафш лозим, чунки он бисёртар ва хубтар пӯстро аз қатра ва маводҳои сирояте ки ҳастанд ва ё тахмин мешавад, ки ҳастанд, муҳофизат менамояд. Пӯшидани ҳилъатҳо аз ҷониби кормандони тибб ҳамчунин барои паст намудани гузариши барангезандаҳо аз шахси сироятёфта ва муҳиту лиҳозҳои ӯ ба дигар бемор, пӯшида мешаванд; барои ҳамин ҳангоми баромадан аз назди бемор ҳилъат то баромадан аз утоқ кашида шуда, дастҳо пурра шӯста мешаванд.

7.4 Протоколи харид

Ҳамаи маводҳои муҳофизатӣ бояд, ки ҳеҷ набошад сертификати зерин дошта бошанд:

Дастпӯшакҳо

Тоza ва тамизнагардонидашуда, якҳела ва озод барои харду даст низ ҳатмӣ мебошанд.

Дастпӯшакҳо бояд, ки дастаи ҳилъатро мустаҳкам намоянд.

Ҳилъат

Тоza ва тамизгардонидашуда, як карата, дӯхташон аз маводҳои синтетикӣ ва ё матоъҳои, ки онҳоро шӯста боз истифода бурдан мумкин бошад.

Ҳатман ҳилъат бо андозаи калон бошад то ин ки ҳамаи минтақаи баданро пӯшонидани муҳофизат намояд.

Респиратори муҳофизат аз заррачаҳо

Респираторҳои (N95, N99, N100, FFP2, FFP3), ки аз 94% зиёдтар заррачаҳои ҳаворо безарар мегардонад. Респираторҳои муҳофизат аз

заррачаҳои яккарата дар аксари мамлакатҳои ҷаҳон истифода бурда мешаванд.

Ҳангоми интиҳоби респираторҳои муҳофизат аз заррачаҳо барои муассисаҳои тибби як қатор факторҳоро, аз ҷумла; арзиш, ёфт, таъсир ба нигоҳу бини бемор, заминаи ҳавф аз сатҳи аэрозоли секретсияҳои респираторӣ, истифодаи бисёркаратаҳо ба назар гирифтани лозим.

Ниқоб

Усулҳои санҷиши стандартии ниқобҳои филтрдорӣ ҷарроҳи вучуд надорад, интиҳоби васеи филтрҳои таъсирбахш байни ниқобҳои мавҷудбуда ҳаст.

Ниқобҳои ҷарроҳӣ ва ниқоб барои гузаронидани корҳои муолиҷавӣ барои муҳофизати саломатӣ сохта нашудаанд, дохил гардидани заррачаҳо дар кунҷҳои ниқоб аз эҳтимол дур нест вақте, ки истифода баранда нафас мегирад. Ин ягона аз қатраҳо монеаро ба вучуд сӯмеораду халос.

Филтрниқобҳои ҷарроҳии 0,3 и бактерия барои истифодаи мунтазам ва 0,1 и барои истифодаи лазерӣ, ё ин ки аз 90% таъсири зиддӣ бактериявӣ доштара тавсия медиҳад.

Айнакҳои муҳофизатӣ

Айнакҳои тоза ва тамизнагардонидашуда, инчунин истифодаи бисёркаратаи онҳо беҳтар мебошад.

Айнакҳои муҳофизатӣ бояд пардаи луобии чашмо дар вақти гузаронидани корҳои муолиҷавӣ ва нигоҳу бини бемор, ки эҳтимолияти пош хӯрдани хӯн, моеъ, секретсия ва экскретсия мавҷуд аст муҳофизат намоянд.

7.5 Истифодаи зарурии маводҳои муҳофизатӣ ҳангоми норасони замина

Таъмини маводҳои муҳофизатии шахсӣ бояд, ки дар сатҳи зарурӣ қарор дошта бошад. Пеш аз ҳама аз истифодаи бисёркаратаи маводҳои як қарата худдорӣ намудан лозим. То имрӯз маълумот оиди ситифодаи бисёркаратаи маводҳои муҳофизатӣ ҳангоми зуком нест, бинобар ҳамин истифодаи бисёркаратаи ин маводҳо мумкин аст, ки заминаи сироятёбиро баланд гардонад. Ва роҳи ягонаи раҳӣ аз ин ҳавфият бояд мутобиқ гардонида шавад бо пурра таъмин намудани кормандони тибб бо маводҳои муҳофизатӣ. Бояд, ки ин ҳавфият мутобиқат қарда шуда муҳофизати кормандони тиббро таъмин намояд. Агар миқдори лозимии маводҳои муҳофизатӣ нарасад, дар шароити зарури чун чораи муваққати, дар сурате, ки ин маводҳо набаромада бошанд (дарида ё афсурда).

7.6 Муҳофизати респираторӣ

Агар бемор бо бемории шадиди роҳҳои нафас дар ҳучраи умумӣ ва ё якҷанд ҳучраи ҷойгир қарда шуда бошад, ва зарурати аз назар гузаронидани беморони зиёд дар мавриди қутоҳи вақт пеш меояд, пӯшидани респиратор дар вақти қор лозим ва зарур аст.

7.7 Ниқобҳои чарроҳӣ ва муолиҷавӣ

Агар респиратори муҳофизатӣ аз зарраҳо набошад, онгоҳ ниқоби чарроҳӣ ва ё муолиҷавӣро мустақкам баста пӯшидан лозим.

Ниқобро як маротиба пӯшида партофтан лозим.

Агар ниқоб намнок гардад, иваз намудан лозим.

Ниқобро суфт ва кушода дар гирди гардан мондан лозим нест.

Баъди даст расонидан ва кушодани ниқоби пӯшида истифодакардашуда шустай ва истифодаи пурраи беҳдошти дастҳо.

7.8 Дастпӯшакҳо

Агар таъмин намудани дастпӯшакҳо нокифоя бошад, онгоҳ дастпӯшакҳоро захира намоед барои кор бо хун, моеъҳои организм ва корҳои муолиҷавӣ. Истифодаи дигар монеаҳо (мисол, сачоқҳои як каратаи қоғазин, салфеткаҳои қоғазин), вақте ки алоқаи наздик бо секресиҳои респиратории бемор (мисол, даст расонидан ба таҷҳизотҳое, ки ба бемор насб карда шудаанд) надоред, имконпазир мебошад. Дар ин ҳолатҳо шустан ва истифодаи беҳдошти дастҳо бениҳоят муҳим мебошад.

7.9 Ҳилъатҳо

Агар танқиси ҳилъат мушоҳида шавад, онгоҳ истифодаи Ҳилъат вақти гузаронидани корҳои муолиҷавӣ-аэрозолӣ, доштани бемор (мисол, дар шӯъбаҳои кӯдакона) ва алоқаи наздик бо бемор истифода бурда мешавад. Ё ин ки бо як ҳилъат мумкин аст, якчанд беморро нигоҳубин намудан, дар як утоқ агар алоқаи наздик бо беморон набошад.

7.10 Муҳофизати чашм

Маводҳои муҳофизатӣ барои чашм хатари муҳиме барои сирояти доҳили беморхонагӣ доранд. Ҳамаи ин гуна маводҳои муҳофизатӣ бояд, ки баъди ҳар як маротибаи истифода бурдан ва аз утоқи алоҳида кардашуда баромадан тоза ва безарар гардонидани шаванд. Тоza ва безараргардонии онҳо ба воситаи истифодабарии маводҳои зидди сирояти коронавируси нави 2019-nCoV ва он маводҳое, ки аз ҷониби истеҳсолкунандаи лиҳоз тавсия дода мешавад. Аввал тоза ва пас аз ин безарар намудан лозим. Баъди гирифтани айнакҳои муҳофизатӣ ва тоза намудани онҳо шустан ва истифодаи ҳатмии беҳдошти дастҳо лозим мебошад.

Намунаи ҳисобот оиди ҳодиса

Нусхаи ҳисобот оиди муайян намудани ҳодисаи сирояти коронавируси нави 2019-nCoV2

Ҳисобот бояд, ки мутобиқ ба ҳолати бемор ва тавсияҳои додасуда оиди муайян намудани ҳодиса ҳангоми гумонбарӣ ба ҳодисаи сирояти коронавируси нави 2019-nCoV2 дар маҳал тайёр карда шавад.

Як нусхаи намунаи мазкур ба ҳамоҳангсозҳои барномаи оид ба сирояти шакли нави коронавирус ба Озмоишгоҳи санитарӣ эпидемиологии Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли (Зокирова Нигина, телефонҳо: (+992 37) 227 49 47, (+992) 988 15 84 85, нишонаи ш.Душанбе к.Чапаев, 8) ва Озмоишгоҳи вирусологии Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон (Фарида Тишкова, телефонҳо: (+992 37) 221 10 81, (+992) 90 780 77 99, Почтаи электронӣ: ftishkova@gmail.com, нишона: ш.Душанбе, к.Шевченко, 69) бояд, ки фиристода шавад.

Чунин маълумот бояд дар Сарраёсати назорати давлатии санитария эпидемиологӣ ба қайд гирифта шавад:

Рақами кластери ҳодиса:

Рақами ҳодиса:.....

Рӯзи маълумотдиҳи оиди ҳодиса:...../...../2020.....(р/м/с)

1. Маълумот оиди пешниҳодкунанда

Ном ва номи падари шахси намунаро қабул кунанда:

Пажӯҳишгоҳ/Ташкилот:

Номгӯи қишлоқ/ноҳия/шаҳр:

Таърихи гирифтани намуна:...../2020.....(р/м/с)

Вақти гирифтани намуна:.....(соат/дақиқа)

Намуди намунаи гирифташуда:

Маълумотҳои тамосии шахси намунаҳои беморро пешниҳодкунанда:

Телефон.....Факс.....Почтаи электронӣ.....

Сатҳи аввалини маъмури, аз кучо маълумот оиди шахс пешниҳод гардидааст:

Таърихи қай аввалин бор шахс ба муассисаи тиббӣ муроҷиат кардааст:

...../...../2020

2. Маълумот оиди бемор

Ном ва номи падар.

Ҷинс: Мард Зан Номмаълум

Рӯзи таваллуд:...../...../2020. ё ин, ки синну сол _____дар солҳо/моҳҳо

Маълумотҳои тамосии бемор (нишонӣ):

Рақами телефон:..... Факс:.....

Замимаи 2
 бо фармоиши Вазорати тандурустӣ
 ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии
 Ҷумҳурии Тоҷикистон
 аз «_01_»_02_ соли 2020 №_59_ _____
 тасдиқ карда шудааст

Руйхати гурӯҳҳои мобилии зудамал
 бо мақсади пешгирии воридшавӣ ва паҳншавии сирояти коронавируси
 нави 2019-nCoV дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби мутахассисони
 шаҳру ноҳияҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Ному насаб	Номгуи муассиса	Вазифа	Рақами телефон
Ноҳияҳои тобъи ҷумҳурӣ				
1	Ахроров Фирдавс	Сарраёсати назорати давлатии санитарию эпидемиологӣ	эпидемиолог	558058111 227-49-47
2	Раҳмонов Эркин	Беморхонаи сироятии шаҳри Душанбе	сироятшинос	
3	Зокирова Нигина	Озмоишгоҳи санитарию эпидемиологии ХНДТҲИА	табиб-озмоишгар	888085302
4	Аҳмедҷонов Зоир	Сарраёсати назорати давлатии санитарию эпидемиологӣ	ронанда	987000539
ш. Душанбе				
1	Иномов Асрор	МНДСЭ	эпидемиолог	917780004
2	Шарипов Турахон	Беморхонаи сироятии шаҳри Душанбе	сироятшинос	987776216
3	Карамхудоева С.	МД «ОСЭ»	табиб-озмоишгар	888832026
4	Меликов Хушвахт	Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон	ронанда	935064377
Минтақаи Бохтар				
1	Ғафуров	МНДСЭ вилояти	эпидемиолог	909093477

	Абдуқодир	Хатлон		8322223444
2	Шералиев Акрам	Беморхонаи вилояти ба номи Бури Воҳидов	сироятшинос	906777120
3	Назарова Шахноза	МНДСЭ вилояти Хатлон	табиб-озмоишгар	917374863
4	Тураев Маъруф	МНДСЭ вилояти Хатлон	ронанда	
Минтақаи Кулоб				
1	Ахмедов Даврон	МНДСЭ минтақаи Кулоб	эпидемиолог	904437717 8332220060
2	Саидов Мизроб	Беморхонаи сироятшинос Кулоб	сироятшинос	987077044
3	Амриддини Сирочиддин	МНДСЭ минтақаи Кулоб	табиб-озмоишгар	988067097
4	Қосимов Ориф	МНДСЭ минтақаи Кулоб	ронанда	918285133
Вилояти Суғд				
1	Собиров Рустамҷон	МНДСЭ вилояти Суғд	эпидемиолог	927120330 8342255544
2	Бурибоев Рустам	беморхонаи сироятшинос шаҳри	сироятшинос	928466733
3	Турсунов Отабек	МНДСЭ вилояти Суғд	табиб-озмоишгар	929807358
4	Хушназаров Эҳром	МНДСЭ вилояти Суғд	ронанда	929322900
ВМКБ				
1	Исломбекова Майдагул	МНДСЭ вилояти ВМКБ	эпидемиолог	935815566 837731104
2	Муродалиева Дилрабо	Беморхонаи вилояти ВМКБ	сироятшинос	935936615
3	Рузиева Шакармо	МНДСЭ вилояти ВМКБ	табиб-озмоишгар	934380640
4	Боронишоев Боронишо	МНДСЭ вилояти ВМКБ	ронанда	938640816

Замимаи 3
бо фармоиши Вазорати тандурустӣ
ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «_01_»_02_соли 2020, №_59_
тасдиқ карда шудааст

Руйхати навбатдорони шабонарузии муваққатӣ
дар марҳилаи паҳншавии сирояти कोरोनाвируси нави 2019-nCoV дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташхисгоҳҳои Муассисаи давлатии
«Озмоишгоҳи миллии тандурустии ҷамъиятӣ» аз табибони вирусологҳои
муассисаҳои тиббӣ-профилактикии сохторҳои Вазорати тандурустӣ ва
ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

№	Ному насаб	Муассиса	Вазифа
1.	Каримзода Х.	Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи миллии тандурустии ҷамъиятӣ»	Директор
2.	Закирова Н.Ш.	Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи санитарӣю эпидемиологӣ»	Мудири Озмоишгоҳи вирусологӣ
3.	Карамхудоева С.А.	Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи санитарӣю эпидемиологӣ»	Мудири Озмоишгоҳи бемориҳои ниҳоят хавфнок
4.	Назарова ш.	Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи санитарӣю эпидемиологӣ»	Табиб-вирусолог
5.	Краснокутская З.	Муассисаи давлатии «Озмоишгоҳи санитарӣю эпидемиологӣ»	Мудири Озмоишгоҳи сито-кимиёвӣ
6.	Мулоҷҷонова М.	Пажӯҳишгоҳи тибби профилактикии Тоҷикистон	Вирусолог
7.	Волкова Т.В.	Озмоишгоҳи миллии референсӣ	Вирусолог
8.	Умронов М.	Маркази назорати давлатии санитарӣю эпидемиологии ш.Душанбе	Мудири озмоишгоҳи бактериологӣ